

હવામાન આગાહી આધારીત કૃષિ સલાહ બુલેટીન

દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાકીય વિભાગ

તા. ૦૨-૦૨-૨૦૧૮ થી તા. ૦૬-૦૨-૨૦૧૮

(ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા, જુનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જુ.કૃ.યુ.)

હવામાન આગાહી આધારીત બુલેટીન : ૨૦૧૮-૧૯

પાછલા અઠવાડીયાનું જુનાગઢનું હવામાન

હવામાન પરીબળો	દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર કૃષિ આબોહવાકીય વિસ્તાર
વરસાદ (મીમી)	૦૦૦.૦
મહત્વમાન તાપમાન (°સે.)	૩૦.૪
લઘુત્વમાન તાપમાન (°સે.)	૦૭.૮
ભેજ(%) (સવાર/બપોરબાદ)	૫૦ - ૨૪
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૦૪.૮

પત્રક-૬ : જુલ્લાવાર હવામાન આગાહી (તા.૦૬-૦૨-૨૦૧૮ સુધી)

ભારત સરકારશીના હવામાન વિભાગ તરફથી મળેલ હવામાન આગાહીની માહીતી અનુસાર અત્રેના ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા યોજના, જુનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ તરફથી જણાવવામા આવે છે કે દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારના

૧. જુનાગઢ:- જુલ્લામા આગામી તારીખ ૦૨/૦૨/૨૦૧૮ થી ૦૬/૦૨/૨૦૧૮ દરમયાન આકાશ મુખ્યત્વે આગામી પાંચ દિવસોમાં ચોખ્યું થી મોટેભાગે ચોખ્યું રહેશે, આવતા પાંચ દિવસોમાં વરસાદ ની કોઈ શક્યતાઓ રહેલી નથી. પવનની ઝડપ ૨૧ થી ૩૦ કીમી/કલાક રહેવાની શક્યતા રહેશે. આ સમયગાળામાં મહત્વમાન તાપમાન ૨૭ ડિગ્રી સેન્ટીગ્રેડ રહેશે તેમજ લઘુત્વમાન ૧૫ થી ૧૭ ડિગ્રી સેન્ટીગ્રેડ રહેવાની સંભાવના છે.

૨. પોરબંદર:- જુલ્લામા આગામી તારીખ ૦૨/૦૨/૨૦૧૮ થી ૦૬/૦૨/૨૦૧૮ દરમયાન આકાશ મુખ્યત્વે આગામી પાંચ દિવસોમાં ચોખ્યું થી મોટેભાગે ચોખ્યું રહેશે, આવતા પાંચ દિવસોમાં વરસાદ ની કોઈ શક્યતાઓ રહેલી નથી. પવનની ઝડપ ૨૦ થી ૩૧ કીમી/કલાક રહેવાની શક્યતા રહેશે. આ સમયગાળામાં મહત્વમાન તાપમાન ૨૮ થી ૩૦ ડિગ્રી સેન્ટીગ્રેડ રહેશે તેમજ લઘુત્વમાન ૧૫ થી ૧૭ ડિગ્રી સેન્ટીગ્રેડ રહેવાની સંભાવના છે.

જુનાગઢ

હવામાન પરીબળો / તારીખ	દિવસ-૧ ૦૨-૦૨-૨૦૧૯	દિવસ-૨ ૦૩-૦૨-૨૦૧૯	દિવસ-૩ ૦૪-૦૨-૨૦૧૯	દિવસ-૪ ૦૫-૦૨-૨૦૧૯	દિવસ-૫ ૦૬-૦૨-૨૦૧૯
વરસાદ (મી.મી)	૦૦	૦૦	૦૦	૦૦	૦૦
મહત્વમાન તાપમાન (સે.ગ્રે)	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬	૨૬
લઘુત્વમાન તાપમાન (સે.ગ્રે)	૧૭	૧૬	૧૭	૧૭	૧૭
વાદળની સ્થિતિ	ચોખ્યું	મોટેભાગે ચોખ્યું	મોટેભાગે ચોખ્યું	મોટેભાગે ચોખ્યું	મોટેભાગે ચોખ્યું
સવારના ભેજના ટકા	૫૫	૫૨	૫૬	૫૬	૫૫
બપોર બાદ ભેજના ટકા	૪૧	૪૧	૪૫	૪૫	૪૫
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૦૩૦	૦૨૭	૦૨૨	૦૨૩	૦૨૧
પવનની દિશા (ડીગ્રી)	૨૧	૨૨	૩૦	૧૧૧	૩૪૭

પોરબંદર

વરસાદ (મી.મી)	૦૦	૦૦	૦૦	૦૦	૦૦
મહત્વમાન તાપમાન (સે.ગ્રે)	૨૬	૨૬	૩૦	૩૦	૩૦
લઘુત્વમાન તાપમાન (સે.ગ્રે)	૧૫	૧૬	૧૭	૧૭	૧૭
વાદળની સ્થિતિ	ચોખ્યું	મોટેભાગે ચોખ્યું	મોટેભાગે ચોખ્યું	મોટેભાગે ચોખ્યું	મોટેભાગે ચોખ્યું
સવારના ભેજના ટકા	૫૪	૫૧	૫૪	૫૬	૫૩
બપોર બાદ ભેજના ટકા	૩૬	૪૦	૪૩	૪૪	૪૩
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૦૩૧	૦૨૭	૦૨૨	૦૨૨	૦૨૦
પવનની દિશા (ડીગ્રી)	૨૧	૨૩	૮	૫૦	૩૪૭

દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાક્ય વિભાગ

પાકનું નામ	પાક અવસ્થા	રોગ / જીવાત / જાત	કૃષિ સલાહ
ઘઉ	નીંઘલ / દુધીયા દાણા અવસ્થા	-	❖ કુલ અને દાણાની અવસ્થાએ સમયસર પિયત આપવું.

ચણા	પોપટા અવસ્થા	લીલી / લશકરી ઈયળ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ પાકને સમયાંતરે પીયત આપવુ. ❖ ચણાના પાકમાં લીલી અને લશકરી ઈયળના નિયત્રણ માટે ૬ ગ્રામ એમામેક્ટીન બેન્ડોયેટ અથવા ૨૦ મીલી કવીનાલફોસ ૧૦ લિટર પાણીમાં લેળવી છંટકાવ કરવાથી સારુ પરીણામ મળે છે.
ધાણા	કૂલ / દાણા અવસ્થા	ભુકીચારો	<ul style="list-style-type: none"> ❖ પાકને સમયાંતરે પીયત આપવુ. ❖ પાવડરી માઇલ્ડ્યુ (એરીસિકે બહુકોણ) એ એક ગંભીર રોગ છે, જે પ્રારંભિક તબક્કે અનચેક કરેલ જો પાકને બગાડ કરે તો. ૧૦ થી ૧૫ દિવસના અંતરાલ પર કરથાનના વેલેટેબલ સલ્ફર ૦.૨૫% અથવા ૦.૨% ઉકેલની ભલામણ કરવામાં આવે છે.
લસણ	વૃક્ષિ	ઉગસુક	<ul style="list-style-type: none"> ❖ સમયસર વાવેલ લસણના પાકમાં નીંદણની કામગીરી કરવી. ❖ પાકને સમયાંતરે પીયત આપવુ. ❖ ઉગસુકનો રોગ સફેદ ફૂગના કારણે હોવાથી ટેબયકોનાઓલ ૧૦ મીલી દવાને ૧૦ લિટર પાણીમાં મિશ્રણ કરીને ફેનચીંગ કરવુ.
એરંડા	પરીપકવ અવસ્થા	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ દિવેલાના પાકમાં માળો (લુમો) પરીપકવ થયે કાળજી પુર્વક ઉત્તારી લેવા. દિવેલાના પાકમાં કાપણી માટે માળ પીડા પડે અને ૭૫ % સુકાય જાય ત્યારે કરવી અને આ રીતે ૩ વખત કાપણી કરી માળ તડકામાં સુકવી થ્રેસીંગ કરવુ જેથી ખરવાનો પ્રક્રિયા ન રહે.
આંબો	કુલ અવસ્થા	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ આબાંમાં મધીયાના નિયત્રણ માટે ૫૦ % કાર્બોરીલ ૪૦ ગ્રામ પાવડર અથવા ૩૬ % ઈ.સી. મોનોકોટોફોસ ૧૦ મીલી દવા ૧૦ લી.પાણીમાં લેળવી છંટકાવ કરવો.
શાકભાજુ	વૃધ્ઘી/કુલ/ ફળ	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ વેલાવાળા શાકભાજુના પાકમાં પાન કોરીયાનો ઉપદ્રવ ટાળવા માટે મુખ્ય પાકની ફરતે દિવેલા તથા ગલગોટાનું વાવેતર કરવાથી તેનું નિયત્રણ કરી શકાય છે જો ઉપદ્રવ વધુ જોવા મળે તો ૧૦ મીલી મીથાઈલ ઓ ડેમેટોન (૨૫ ઈસી) અથવા ૧૦ મીલી ડાયમીથોએટ (૩૦ ઈસી) ૧૦ લિટર પાણીમાં લેળવી છંટકાવ કરવો ત્યાર બાદ પછીથી બીજો છંટકાવ ૧૫ દિવસ પછી કરવો. ❖ શાકભાજુના પાકમાં ચુસીયા પ્રકારની જીવાતના નિયત્રણ

			<p>માટે લીબોળીનું તેલ ૫૦ મીલી અથવા લીબોળીનું મીજનું ૫ ટકા એકનું દ્રાવણ ૫૦૦મીલી ૧૦ લી. પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. જો વધુ ઉપદ્રવ હોય તો એસીટામ્રાપ્રીડ ૨૦ ટકા ૫ ગ્રામ/૧૦લી. અથવા દ્રાવયોઝોસ ૪૦ ટકા ૨૦ મીલી/૧૦ લી.પાણીમાં મીશ્ર કરી છંટકાવ કરવો.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ મરચીના પાકમાં થ્રીસના નિયંત્રણ માટે ૨૦મીલી પ્રોફેનોફોસ અને લિંગ્બોળીનું તેલ ૫૦ મીલી ૧૦ લીટર પાણી મિશ્રણ કરી છાંટવી. ❖ શાકભાજુનાપાકની રોપણી બાદ ચુસીયા પ્રકારની જીવાતના નિયંત્રણ માટે દાણાદાર ફોરેટ ૧૦ જી છોડ દીઠ ૨ ગ્રામ મુજબ આપીને પીયત આપવું. ❖ મરચીના પાકમાં વાઈરસના કારણે પીળા થઈ ફુકડાઈ ગયેલ છોડ ઉપાડી જમીનમાં દાટી નાશ કરવો અને ૫ મીલી ઈમીડાક્લોપ્રાઇડ ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. ❖ રીંગણ અને ટમેટાના ફળ અને અને ડોકાની ઈયણોનો ઉપદ્રવ જણાય તો નુકશાન પામેલ ફળ અને ડોકાને તોડીને જમીનમાં દાટી દેવા અને રીનાક્ષીપાયર દવા ૩મીલીદવા ૧૦ લીટર પાણીમાં લેળવી છંટકાવ કરવો. ❖ રીંગણ અને ટમેટાના પાકમાં ફળમાખીના નિયંત્રણ માટે એસીટેમાપ્રીડ ૨૦ ટકા ૫ગ્રામ દવા ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. ❖ શાકભાજુ ને સમયસર ઉતારી ગ્રેડિંગ કરી બજારમાં મુકવા.
પશુપાલન	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ❖ શિયાળા ઋતુમાં અતિશય ઠંડા સીધા પવનથી રક્ષણ માટે પશુઓને શેડમાં બાંધવા અને કંતાન કોથળાનો ઉપયોગ કરવો. ❖ પશુઓને યોગ્ય આહાર આપવો અને પશુઓના રહેઠાણ ચોખ્ખા રાખવા. ❖ માખી મચ્છરથી રક્ષણ માટે ફીનાઈલ છાટવું. ❖ પશુઓને યોગ્ય આહારમાં ખનિજચુક્ત મિશ્રણ સાથે સંગ્રહિત ચારા આપો. ચારા ને સલામત સ્થળે સંગ્રહિત કરવો જોઈએ. ❖ ચારા માટે ચાફ કટર વાપરો. ❖ પશુઓમાં ઈતરડીના નિયંત્રણ માટે ડેલ્ટામેથ્રીન અથવા

			એમીટાજ ર મીલી/ ૧ લીટર પાણીમાં નાખીને છાટવી. ❖ દુધાળા પશુઓના આઉને ઝીક ઓક્સાઇડ અથલા બોરીક પાવડરથી બરાબર સાફ કરવા.
--	--	--	--

JUNAGADH

Phone: 0285-2670139

Date: - 01-02-2019

Significant weather for the preceding week

Rain fall (mm)	000.0
Maximum temperature °C	26.5 – 30.4
Minimum temperature °C	07.8 – 12.0
RH % (Morning/Afternoon)	70 – 21
Wind speed (Kmph)	03.4 – 06.9
Cloud cover	0

(Period from 02 to 06 February 2019)

Weather forecast for Junagadh Dist. until 08:30 hrs of 06-02-2019

Parameters	Day-1 02-02-19	Day-2 03-02-19	Day-3 04-02-19	Day-4 05-02-19	Day-5 06-02-19
Rain fall (mm)	00	00	00	00	00
Maximum temperature °C	29	29	29	29	29
Minimum temperature °C	17	16	17	17	17
Cloud cover (Okta)	0	1	2	2	1
RH I % (Morning)	55	52	56	56	55
RH II % (After noon)	41	41	45	45	45
Wind speed (Km/h)	030	027	022	023	021
Wind direction(Deg)	21	22	30	111	347

Agro meteorological Advisories

General	Rain fall	There is forecasting of no rainfall during next
---------	-----------	---

Advice	Temperature	five days. Maximum and minimum temperature likely to be in range of 29°C and 16 – 17 °C, respectively.	
	RH (%)	The Relative Humidity is likely to be in the range of 56 – 41 %.	
	Wind Direction and Wind Speed	Direction and speed of wind is likely to N, NE and E and 21 - 30 km/h, respectively.	
Crop	Variety/ Pest/Insect	Stage	Agro met Advisories
Wheat	-	Flowering / Milking stage	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Give irrigation at critical stages to the crop.
Chickpea	Prodenia / Heliothis	Podding / Pod development	<ul style="list-style-type: none"> ➤ For the control of Prodenia and Heliothis at ETL, spray 20 ml quinalphos in 10 litre of water. ➤ Apply irrigation to the crop at regular interval.
Coriander	Powdery mildew	Flowering / Fruiting	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply irrigation to the crop at regular interval. ➤ Powdery mildew (<i>Erysiphe polygoni</i>) is a serious disease, which ruin the crop if allowed unchecked in the initial stage itself. Spraying wettable sulphur 0.25% or 0.2% solution of Karathane twice at 10 to 15 days interval is recommended.
Garlic	Stem rot	Vegetative growth	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Carry out weeding operation in timely sown garlic. ➤ Apply irrigation to the crop at regular interval. ➤ Yellowing of leaves due to stem (clove) rot,

			Drenching of Tebuconazole 10 ml/10 litre of water.
Castor	-	Capsule maturity	➤ The matured clusters should be picked in time.
Mango	-	Flowering	➤ For the control of madhiya, spray 50 % WP carbaryl 40 gm OR 36 % EC monocrotophos 10 ml in 10 liter of water.
Vegetable crops	-	Sowing/ Flowering/ Fruiting	<p>➤ For the control of leaf webber in fruit leafy vegetable, sowing of trap crop (castor and galgota) around the vegetable crop. For the heavy incidence spray 10 ml methyl O demeton (25 EC) Or 10 ml diamethoate (30 EC) in 10 liter of water.</p> <p>➤ For the control of thrips and white fly, spray neem seed extract 500 ml or neem seed oil 50 or neem oil 40 ml and acetamiprid 20 % SP@ 5.0 gm / 10 lit of water at 15 days interval.</p> <p>➤ For the control of thrips in chilli, spray 20 ml profenophos in 10 litres of water.</p> <p>➤ For the control of fruit and shoot borer, spray neem seed extract 5 % or neem seed oil 50 ml and acetamiprid 20 % SP@ 5.0 gm / 10 lit of water at 15 days interval.</p> <p>➤ Rouging of viral infested crop should be done in chilli. Infected plants should be uprooted and buried in the soil. After rouging, spraying of 5 ml Imidacloprid per 10 litre of water is advised for control the vector, when sky remains clear.</p>

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply regular irrigation at 6 to 8 days to the crop at the flowering and fruiting stage. ➤ In brinjal and tomato crops constant monitoring of borers by using pheromone traps 4-6 per acre is advised, for the control of fruit borer, spray reenaxipayar @ 3.0ml in 10 lit of water. ➤ In brinjal and tomato crops, for the control of fruit fly, spray acetemaphrid 5.0 ml in 10 lit of water. ➤ Keep vegetable crop weed free, apply irrigation regularly and send vegetable fruit to the market often grading.
Livestock	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Protection of animal due to the cold winter season cattle transfer to the shed. ➤ To provide adequate food and keep the animals clean shed. ➤ Spray phenyl in the animal shed to avoid flies and mosquitoes. ➤ Give stored fodder with mineral mixture. Fodder should be stored at safe place. ➤ Feed silage & hay material along with concentrate feed. ➤ Use chaff cutter for fodder. ➤ For the control of tick and other parasites, spray deltemethrin or aemitaz 2 ml in 1 litre of water. ➤ Udder of milking animals must be properly clean with zinc oxide or boric powder.

PORBANDAR

Phone: 0285-2670139

Date: - 01-02-2019

(Period from 02 to 06 February 2019)

Weather forecast for Porbandar Dist. until 08:30 hrs of 06-02-2019

Parameters	Day-1 02-02-19	Day-2 03-02-19	Day-3 04-02-19	Day-4 05-02-19	Day-5 06-02-19
Rain fall (mm)	00	00	00	00	00
Maximum temperature °C	29	29	30	30	30
Minimum temperature °C	15	16	17	17	17
Cloud cover (Okta)	0	1	2	2	1
RH I % (Morning)	54	51	54	56	53
RH II % (After noon)	36	40	43	44	43
Wind speed (Km/h)	031	027	022	022	020
Wind direction(Deg)	21	23	9	50	347

Agro meteorological Advisories

General Advice	Rain fall	There is forecasting of no rainfall during next five days.		
	Temperature	Maximum and minimum temperature likely to be in range of 29 - 30°C and 15 - 17°C, respectively.		
	RH (%)	The Relative Humidity is likely to be in the range of 56 – 36 %.		
	Wind Direction and Wind Speed	Direction and speed of wind is likely to be mostly N and NE and 20 – 31 km/h, respectively.		
Crop	Variety/ Pest / Insect	Stage	Agro met Advisories	
Wheat	-	Flowering / Milking stage	➤ Give irrigation at critical stages to the crop.	

Chickpea	Prodenia / Heliothis	Podding / Pod development	<ul style="list-style-type: none"> ➤ For the control of Prodenia and Heliothis at ETL, spray 20 ml quinalphos in 10 litre of water. ➤ Apply irrigation to the crop at regular interval.
Coriander	Powdery mildew	Flowering / Fruiting	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Apply irrigation to the crop at regular interval. ➤ Powdery mildew (<i>Erysiphe polygoni</i>) is a serious disease, which ruin the crop if allowed unchecked in the initial stage itself. Spraying wettable sulphur 0.25% or 0.2% solution of Karathane twice at 10 to 15 days interval is recommended.
Garlic	Stem rot	Vegetative growth	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Carry out weeding operation in timely sown garlic. ➤ Apply irrigation to the crop at regular interval. ➤ Yellowing of leaves due to stem (clove) rot, Drenching of Tebuconazole 10 ml/10 litre of water.
Castor	-	Capsule maturity	<ul style="list-style-type: none"> ➤ The matured clusters should be picked in time.
Mango	-	Flowering	<ul style="list-style-type: none"> ➤ For the control of madhiya, spray 50 % WP carbaryl 40 gm OR 36 % EC monocrotophos 10 ml in 10 liter of water.
Vegetable crops	-	Sowing/ Flowering/ Fruiting	<ul style="list-style-type: none"> ➤ For the control of leaf webber in fruit leafy vegetable, sowing of trap crop (castor and galgota) around the vegetable crop. For the heavy incidence spray 10 ml methyl O demeton (25 EC) Or 10 ml diamethoate (30 EC) in 10 liter of water. ➤ For the control of thrips and white fly, spray neem seed extract 500 ml or neem seed oil 50 or neem oil 40 ml and acetamiprid 20 % SP@

			<p>5.0 gm / 10 lit of water at 15 days interval.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ For the control of thrips in chilli, spray 20 ml profenophos in 10 litres of water. ➤ For the control of fruit and shoot borer, spray neem seed extract 5 % or neem seed oil 50 ml and acetamiprid 20 % SP@ 5.0 gm / 10 lit of water at 15 days interval. ➤ Rouging of viralinfested crop should be done in chilli. Infected plants should be uprooted and buried in the soil. After rouging, spraying of 5 ml Imidacloprid per 10 litre of water is advised for control the vector, when sky remains clear. ➤ Apply regular irrigation at 6 to 8 days to the crop at the flowering and fruiting stage. ➤ In brinjal and tomato crops constant monitoring of borers by using pheromone traps 4-6 per acre is advised, for the control of fruit borer, spray reenaxipayar @ 3.0ml in 10 lit of water. ➤ In brinjal and tomato crops, for the control of fruit fly, spray acetemaphrid 5.0 ml in 10 lit of water. ➤ Keep vegetable crop weed free, apply irrigation regularly and send vegetable fruit to the market often grading.
Livestock	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Protection of animal due to the cold winter season cattle transfer to the shed. ➤ To provide adequate food and keep the animals clean shed.

- Spray phenyl in the animal shed to avoid flies and mosquitoes.
- Give stored fodder with mineral mixture. Fodder should be stored at safe place.
- Feed silage & hay material along with concentrate feed.
- Use chaff cutter for fodder.
- For the control of tick and other parasites, spray deltemethrin or aemitaz 2 ml in 1 litre of water.
- Udder of milking animals must be properly clean with zinc oxide or boric powder.